

2020 Çevresel Kazalar ve Öngörülemeyen Sonuçları

Hızla değişen ve gelişen bir dünyada yaşıyoruz. İnsan ve çevre arasındaki ilişki ise oldukça hassastır. Sanayi devriminden bu yana dünya nüfusu katlanarak arttı ve nüfus artışıyla birlikte insani ihtiyaçlar, hızlı ve bilinçsiz tüketim artmış oldu. Böylece dünya bir negatif döngüye girdi. Nüfus arttıkça, ihtiyaçlar arttı ve ihtiyaçlar arttıkça tüketim için doğa katledilmeye başlandı.

Yüzyıllar önce atalarımızın tekerleği icat etmesinde de amaç ihtiyaçlara hızla kavuşmaktan gelmektedir. Yerleşik yaşama geçme, tarımda yapay gübrenin kullanılması ve motorlu araçların yaygınlaşması ile doğanın yapısı yavaş yavaş bozulmaya başladı.

Hızla gelişen teknoloji ile üretim ve tüketim döngüsünü başlatmış olduk.

İhtiyaçlarımız uğruna doğaya verdiğimiz zarardan ne denli haberdarız? Ve Sonuçlarına hazır mıyız?

Yaşadığımız dönemde birçok çevresel felakete televizyonlarımızın ekranlarından tanıklık edebiliyoruz. En basiti geçtiğimiz aylarda Kuzey Rusya'da meydana gelen termik santraldeki dizel sızıntısı, birçok kaynakta modern Rus tarihinin en büyük çevresel felaketi olarak adlandırıldı. Daha onun yaralarını Rusya saramadan benzer bir kaza Hint Okyanusunda meydana geldi ve 4000 tonluk petrol tankeri ikiye bölündü ve petrol Hint Okyanusuna dağıldı.

Çevresel kazalar sadece petrol türevinin su kaynaklarına ve toprağa karışmasıyla olmuyor. Geçtiğimiz ay Beyrut'ta meydana gelen patlamadan sonra kimse bu olayın çevresel boyutunu konuşmadı. İnsani ve yaşamı etkileyen her durum elbetteki en üsttedir. Ama doğayı etkileyen herşeyin gün gelip bizim yaşamımızı tehdit edebileceğini unutmuyoruz sanırım.

Bu üç olay son 3 ay içerisinde gerçekleşti. Birkaç gün gündemimizde olan bu çevresel kazaların, izlerinin silinmesi için ne kadar uzun zamana ihtiyaç duyduğumuzu ve etkilerinin ne kadar süre boyunca bizlerin hayatını etkileyebileceğini daha iyi anlayabilmemizi umuyorum.

Kuzey Rusya'daki Dizel Sızıntısı

29.05.2020 tarihinde Kuzey Rusya'nın Norilsk kenti yakınındaki termik santralden 20.000 tonun üzerinde dizel yakıtın Ambarnaya Nehri'ne sızması ile Kuzey Rusya'da 03.06.2020'de olağan üstü hal ilan edildi. Kazanın araştırmacılarının açıklamalarına göre; Termik Santrali besleyen dizel tanklar yıllardır permafrost (donmuş toprak) tabakasının üzerinde bulunuyordu. Tabakada meydana gelen erimeler dolayısıyla dizel yakıtın bulunduğu devasa tanklar zarar gördü ve çöken tanktan sızan dizel yakıt, yakındaki Ambarnaya Nehri'ne ulaştı. İklim değişikliğine bağlı sebeplerin kaza da etkin olduğu belirtiliyor. İklim değişikliğine sebep olan ise geçmişte çevreyi hor kullanmamız.

Kuzey Rusya'da meydana gelen felaketin, temizleme maliyetinin 1,16 milyar euro'ya ulaşacağından söz ediliyor. Rusya WWF (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) yetkililerinden Alexei Knizhnikov, balıklara ve diğer kaynaklara verilen zararın ise 1 milyar ruble (13 milyon doları) aşabileceğini belirtiyor.

Hint Okyanusunda Tanker Kazası

25 Temmuz 2020 tarihinde Hint Okyanusunda bir ada ülkesi olan Morityus açıklarında resife çarparak karaya oturan ve yaklaşık 2 hafta sonra yakıt sızdırmaya başlayan kargo gemisi, tankerin çatlamasıyla 1300 tonun üzerinde petrolü bölgeye bıraktı. Deniz Bilimciler; Ekosistemin önceki durumuna geri dönmek için en iyi ihtimalle 10 yıl süreceğini belirtiyorlar.

Geminin karaya oturduğu sularda yaklaşık 340 balık türü yaşarken, Başbakan Jugnauth, sızıntının bölgede yaşayan 1,3 milyon insanın geçim kaynakları için bir tehdit olduğunu söyledi.

Beyrut, Amonyum Nitrat Patlaması

Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta 04.08.2020 tarihinde amonyum nitrat tankında meydana gelen patlamada 2750 ton Amonyum nitrat kimyasalı bölgeye saçıldı. Patlamadan önce limanda başlayan yangını izleyerek kayda alan birinin cep telefonu kamerasından çektiği videoyu ve patlamanın dehşetini tüm dünya televizyon ekranlarından izledi. Patlamanın ardından kahverengi-kırmızı renğinde kimyasal gaz mantar bulutunu oluşturdu ve atmosfere yayıldı. Yüzlerce kişi olay anında patlamanın etkisiyle hayatını kaybetti ve ülke büyük bir ekonomik sarsıntıyla başbaşa kaldı. Bu olay haberlerde daha çok Lübnan'ın siyasal durumunu ve bir doğal afet sonrası insanların can çekişmelerini konu aldı.

Kimse aylar sonra olabilecek bir asit yağmurunu aklına getirmedir. Bu tarz kimyasal veya nükleer patlamalardan sonra dumanlar dağıldığında atmosfer görüldüğü berraklığa kavuşmaz. Bu konuyla ilgili yazılmış bir tahmini çevresel maliyet çalışması yapılmadığı için bilemiyorum.

Ama bugüne kadar yaşanan çevresel kazalar bize şunu gösteriyor, çevreye zararlı bir kimyasalın yüksek dozlarda ve aniden çevresel ortama verilmesi ekosistemi ve dolayısıyla canlı yaşamını tehdit etmektedir.

Çevre Mevzuatı'ndaki değişiklikleri www.toracevre.com adresinden takip edebilirsiniz.

Kaynaklar.(1) https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%BCresel_%C4%B1s%C4%B1nma